

Haikolan väki toivottaa tällä Anu Vanaksen suunnittelemana Immanuel-joulukortilla Pirtin Viestin lukijoille

Joulurauhaa ja Jumalan siunausta vuoteen 2017!

Immanuel-jouludraama esitetään jälleen Nurmeksen kirkonmäellä jouluaaton aattona klo 18. Se on draaman kannatusyhdistyksen ja esiintyjien joululahja kaikille nurmekselaisille ja kaupungin jouluvieraille. Tervetuloa!

Immanuel-joulukorttien myyntituotolla rahoitetaan yleisölle ilmaista esitystä. Kortteja voi tilata puh. 040 5486819. Kaksiosainen kuorellinen kortti maksaa 2,20 € ja postikorttimalli 1,50 € kappaleelta. Jos tilaa vähintään 20 korttia, postimaksua ei peritä.

Haikolan seimi

Kuva: Seppo Pölonen

Jälleen tänä adventtina Haikolan pihan vajaan pystytetään Anu Vanaksen maalaama jouluseimiasetelma. Tapa rakentaa jouluseimi on levinnyt nopeasti suomalaisiin koteihin, kouluihin, kirkkoihin, päiväkoteihin, työpaikoille, kauppa- ja liiketoimintoihin. Katolisessa maailmassa seimet ovat aina kuuluneet jouluperinteisiin. Roomassa joulun tienoolla liikkuva löytää kirkosta kuin kirkosta seimirakennelman, joka vuosi hiukan erilaisen, ja kaikkein suurim-

man Pietarin kirkon aukiolta. Puolalaiset jouluseimet Varsovan joulutorilla ovat taidokkuudessa omaa luokkaansa. Katolisissa kodeissa jouluseimi on usein jopa tärkeämpi kuin joulukuusi.

Jouluseimessä kuvataan jouluyön päähenkilöt, vastasyntynyt Jeesus ja hänen äitinsä Maria sekä Joosef. Heidät sijoitetaan asetelmaan keskeiselle paikalle. Monissa seimissä on myös paimenia, itämaan tietäjiä ja enkeleitä sekä eläimistä ainakin aasi ja härkä sekä

tietäjien kamelit. Pyhä perheen ympäristönä on joko eläinsuojaan tai luolaan.

Jouluseimen historia alkaa 1200-luvulla pienessä italialaisessa Greccion kylässä lähellä Assisia Umbrian maakunnassa. Franciscus Assisilainen varusti tiettävästi ensimmäisen jouluseimen juuri sinne. Hän sai idean käytyään Pyhällä maalla ja nähtyään siellä Jeesuksen syntymäpaikan.

Franciscus tavoitteli seimen rakentamisella sitä, että ihmiset huomaisivat

joulun todellisen keskuksen, Jeesuksen lapsen. Joulun viettoon liittyi tuolloinkin paljon maallista menoa, lahjojen antamista, syömistä ja juomista, mikä uhkasi peittää alleen juhlan olennaisen sanoman.

Franciscus tiesi myös, ettei kristittyjen ollut silloin turvallista matkustaa Pyhän maan muistorikkaille paikoille rukoilemaan ja eläytymään joulun tapahtumiin. Siksi hän halusi tuoda "Betlehemin kaikkialle", rakentaa joulun maiseman henkilöineen lähelle, niin että oli turvallista tulla rukoilemaan vastasyntynyttä Jeesus-lasta. Meille tuttu jouluvirsi 25 puhuu samasta asiasta: "Nyt seimellesi seisahdan, oi Jeesus, autuuteni, ja maahan asti kumarran Herralle, luojalleni." Sen rukousta voi jatkaa vaikka Haikolan seimen äärellä:

*"Yö synkkä peitti silmäni,
vaan tulit, Jeesukseni.
Kirkastit yöni päiväksi
ja nousit valokseni.
Oi aurinkoni, iloni,
lämmittä jälleen mieleni
armosi säteilyllä."*

*Siis, Vapahtaja, rukoilen,
et sitä koskaan kiellä:
Nyt ota sydän syntinen
ja asu aina siellä
sen ainoana Herrana,
sen ilona ja riemuna
ja täynnä lohdutusta."*

Joululaulujen ilta Haikolassa la 3.12. klo 18.30

Armas Palm ja Nando laulavat ja laulattavat.
Kahvitarjoilu.

Joulurunoja ja -lauluja "Vedä jo jouluhenkä" su 11.12.

Klo 13 kevyt adventtilounas, klo 14 runo- ja laulutuokio, kahvitarjoilu.

Toivon näköala

Kohtavaaran laelle nousseen näköalatornin nimi "Toivontorni" juontuu kahdesta lähteestä. Se palauttaa mieleen vaaran juurella 1942 toimintansa alkaneen Nurmeksen evankelisen kansanopiston ensimmäisen johtajan Toivo Salomaan.

Hän kuvasi opiston alkua: "Opistomme vaiheet ensimmäisistä alkaen ovat ihmeellistä todistusta Jumalan suurista mahdollisuuksista silloinkin, kun ihmissilmä näkee mahdollisuuksien loppuvan."

Jotakin samankaltaista tunsin, kun Kohtavaaran luonto- ja historiapolun sekä Toivontornin avajaisten vierasjoukko alkoi hiljalleen kavuta Haikolan parkkipaikalta kohti vihittävää näköalatornia. Valtava määrä talkootunteja oli takana. Polkua oli raivattu ja torni

oli valmis. Se tuntui uskomattomalta! Monta aamuyön tuntia olin ehtinyt olla mitä moninaisimmista asioista huolissani, vaikka torninrakennuseksperttimme Hannu Okkonen vakuuttelikin: "Jätä kirvesmiesten huoleksi!"

Näköalatornin nimi palauttaa mieleen vielä suomalaista etunimeä suuremman asian. Kerrotaan, että muuan raamatunkääntäjä oli ymmällä, miten löytää "viidakon kielestä" vastine sanalle toivo. Viidakon mies muotoili sen: "Te siis näette taivaanrannan taa?" Niin, silloinkin kun silmä ei yllä, kristitty katsoo taivaanrannan taa!

Haikolassa 21.11.2016

Kyllikki Tiensuu

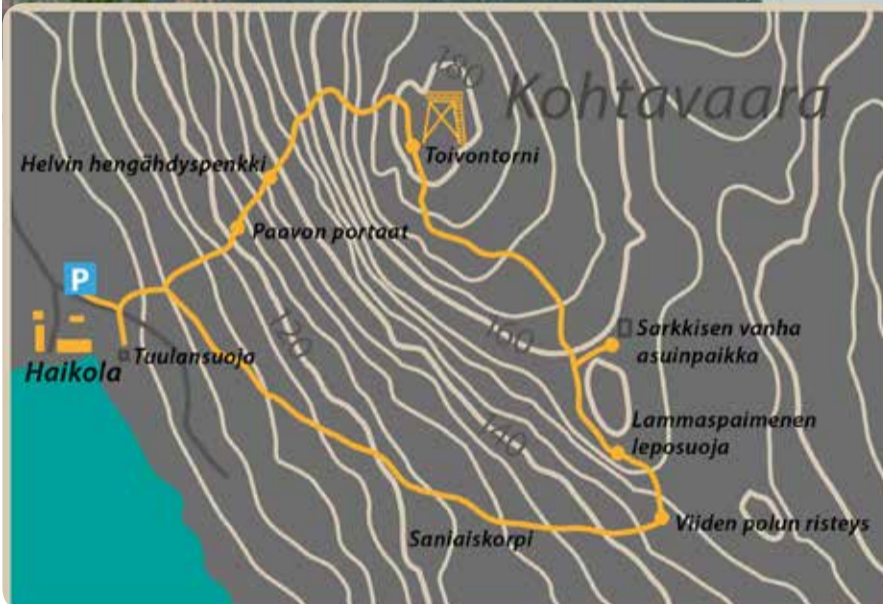

Kuva: Juhani Heikkinen

Näin syntyi

Kohtavaaran luonto- ja historiapolku ja Toivontorni

Kuva: Timo Tikansalo

Kartta: Anu Vanas

Maaliskuussa 2016 moottorikelkat jyräsivät Kohtavaaran rinteellä, kun Scan-Polen Höljäkän kyllästämöltä hankitut järeät pylväät ja tarpeellinen sahatavaara kuljetettiin vaaran laelle odottamaan kesän rakennuskelejä.

Pitkin kesää kunnostettiin vanhaa

Toivonpolkua muun muassa kaivamalla esiin Paavo Kukkoson 1980- ja 1990-luvulla asettelemat kiviportaatt. Lisäksi raivattiin runsaan kasvuston keskeltä näkyviin Sarkkisen suvun Kohtavaaran tilan pihapiiriä ja rakennusten kivijalkoja. Siellä ahersivat helteisenä

heinäkuun päivänä Anna Miettinen ja Jari Lampinen sekä espoolaiset Juha ja Riitta Korhonen. Tamperelaiset juhannusvieraat Raija Hamarisen johdolla levittivät opastusmaaleja reitin puihin.

Tornin rakentaminen ajoitettiin elokuuhun. Se alkoi 8.8.2016, ja valmistui käytännössä neljässä päivässä 8.-9.8. ja 16.-17.8. Kuvasarja viereisen sivun yläosassa kertoo, miten urakka eteni ripeästi asiantuntijan ohjeistaman talkoorukan voimin. Ruokahuolto vaaran laelle pelasi, kun naisväki kantoi rinkassa kahvit ja leivonnaiset, kanan-koivet, makkarat ja laatikot jälkiruoki-neen ylös. Neljäntenä päivänä torni oli viimeistelyä vaille valmis ja sieltä saattoi ihailla kesäistä Pielistä.

Polun avaus ja tornin siunaaminen pidettiin 1.10.2016. Väkeä oli runsaasti ja sääkin suosi. Nurmeksen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hannu Pääkkönen avasi polun Jesse ja Sissi Okkonen avustuksella. Tornilla pidetyn

siunaushetken toimittivat Nurmeksen kappalainen Leila Koponen ja Nurmeksen ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra Andrei Verikov.

Lahja Sarkkinen isiensä mailla 28.8.2016. Nykyinen Haikolan pirtti oli kerran näillä perustuksilla.

Pylväät vaaralla 3.4.2016.

Paavon portaat 29.6.2016.

Anna, Jari, Juha ja Riitta 26.7.2016.

27.7.2016. Rauniot.

8.8. klo 7.01 Kokoontuminen.

8.8. klo 8.15 Ristikon kasaamista.

8.8. klo 9.29 Pylväät pystyyn!

8.8. klo 12.47 Kehikko syntyy.

8.8. klo 8.29 Näitä työmiehiltä pöllit saavat pian kyytiä.

Torni nousee. Tornin riski pystytysporukka: Ami Heikkinen, Jaakko Korhonen, Jari Lampinen, Kalevi Meriläinen, Kalevi Mustonen, Hannu Okkonen, Reijo Pyykkö ja Tapio Tiensuu.

17.8. klo 18.50 Tornilta voi jo katsella maisemaa.

Kalevi Mustosen tekemä Hiljentymisen risti Toivonpolun varrella.

8.8. klo 15.15 Torni jo hahmollaan.

Välrikahvit lähdössä vaaralle. Satoi tai paistoi!

Nurmeksen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hannu Pääkkönen avasi polun Jesse ja Sissi Okkosen avustamana. Kuva: Timo Tikansalo

Nurmeksen kappalainen Leila Koponen. Kuva: Timo Tikansalo

Nurmeksen ortodoksisen seurakunnan kirkkoherran Andrei Verikov. Kuva: Timo Tikansalo

Juhlakansaa Toivontornilla. Oikealla Ville Jaaranen, joka siunauksen jälkeen puhalsi tornista trumpettilla komeasti "Soi kunniaksi Luoja". Kuva: Timo Tikansalo

Torninrakentamisen mestari kirvesmies Hannu Okkonen sai juhlapäivänä kukat. Hänen panoksensa koko hankkeessa oli ratkaiseva. Kuva: Timo Tikansalo

Leila Koposen siunauspuhe

"Nyt kiittää sydämemme, kun meitä rakastat, luot toivon elääksemme ja hoi-vaat, johdatat!" Tänään kuljimme yhdessä tänne Toivontorniin kiitos sydämessämme. Kiitos tästä kauniista vaaramaisemasta! Kiitos toteen käyneestä unelmasta! Kiitos lukemattomasta määrästä talkootyötä, jota on tehty tämän polun kunnostamiseksi ja tornin rakentamiseksi! Kiitos suosiollisista säästä! Kiitos tästä hetkestä ja siunauksesta, jonka meille elämämme turvaksi annat!

Voisipa tämä Toivontorni olla jokaiselle vierailijalleen pyhä paikka. Paikka, jossa Luojan hyvyys koskettaa ihmistä tässä huikassa maisemassa, joka eteemme avautuu. Voisipa tämä Toivontorni olla paikka, josta näemme myös oman arkemme kauempaa, korkealta, matkan päästä.

Kaukaa katsellen arjen pienet harmit asettuvat oikeisiin mittasuhteisiinsa. Kaukaa katsellen voi nähdä myös sen, että ylämäki vaihtuu alamäeksi aikanaan, raskas taival kestää oman aikansa ja sitten helpottaa. Voisipa Toivontornissa viritä nimensä mukaisesti uusi toivo ja luottamus siihen, että Jumala kantaa, että matka jatkuu virkistyneenä ja uusin, toivorikkain näköaloin.

Rukoilemme. Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Saamme ottaa kaiken vastaan sinun kädestäsi. Auta meitä elämään niin, että käytämme antamiasi lahjoja oikein.

Sinun hyvyttäsi on tämä luonto ja historiapolku ja Toivontorni. Me ki-

tämme kaikista niistä ihmisistä, jotka ovat olleet sitä suunnittelemassa, rakentamassa ja kaunistamassa. Muista heitä armossasi. Varjele, ettei mikään tuottaisi tälle polulle vahinkoa.

Siunaa kaikkia, jotka tätä polkua vaeltavat. Anna heidän sydämiinsä iloa, virkistystä, toivoa ja uusia näköaloja. Kiitos, että kuljet kanssamme, kuljet rinnallamme koko elämän matkan, kunnes kerran saavutamme levon ja ilon luonasi taivaassa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden. Aamen.

Ortodoksinen rukous

Kaikkivaltias Jumala, joka käskysanalasi olet tehnyt taivaan ja perustanut maan lujalle pohjalle, kaiken parantaja ja luoja, jota ilman emme voi mitään hyvää ja pysyvää tehdä, katso täällä olevien puoleen ja anna totuutesi sanan olla heidän toimintansa ohjaavan ja siunaavana voimana.

Lopuksi laulettiin yhdessä "Monia vuosia, armorikkaita vuosia!"

Vuoden maisemateko

Maa- ja kotitalousnaiset nimesivät Koh-tavaaran luontopolun ja Toivontornin Vuoden 2016 maisemateoksi Pohjois-Karjalassa. Se jatkaa valtakunnalliseen loppukilpailuun.

Vuoden maisemateko Pohjois-Karjalassa 2016 -kunniakirja.

"Ukkoetana"

Kesällä olin töissä Haikolassa ja pääsin myös tutustumaan sen monipuoliseen luontoon. Jo heti ensimmäisistä askeleista luontopolulla huomasi, että tämä paikka on pitkään ollut luonnontilassa, vaikka ihmisen jälkiä ja polkuja oli paljon. Kuuset olivat kasvaneet korkeiksi, joukossa myös paljon lehtipuita ja etenkin haapoja, jotka ovat ensiarvoisen tärkeitä niitä hajottaville eläimille, koska haavan runko on sopivan pehmeää ja hapanta.

Myös maapuita, kaarnaa ja risuja oli paljon, mitkä tarjoavat suojaa ja ravintoa monille linnuille ja eläimille karrikkeen ja sitä hajottavien etanoiden ja nilviäisten muodossa. Kivien välissä ja polulla oli runsaasti sammalta ja jäkäliä. Laiduntamisen jälkeen kataja oli vallannut alaa ja sen juuret olivat tikanneet mustikkakankaan sopivan kuohkeaksi ja hyväksi mullaksi nilviäisten asustelua. Maetanoihin kuuluva ukkoetana on tästä juuri hyvä esimerkki. Se käyttää lahoavaa puuainesta ja kariketta ruuaksi. Etana elää ja viihtyy hyvin mustikkametsissä.

Eräänä heinäkuun iltana olin koirani Taikan kanssa kävelemässä, kun silmäni kiinnitti huomioni mustaan möykkyyn haavan juurella. Paikassa, jossa kuusi oli kietoutunut haavan runkoon, tuntui kuin siinä olisi sopiva kiipeämisalusta. Tarkkailin otusta hetken. Musta ja vaaleaviiruihin selkä ei voinut kuulua muulle kuin ukkoetanalle.

Samaan aikaan Nurmeksessa oli musiikkiviikot. Eräs sellonsoittaja, Viivi, tuli aamulla Haikolaan harjoittelemaan ja kävimme yhdessä katsomassa otusta. Haikolan metsät ja näköalat tarjoavat myös inspiraatiota musiikin säveltäjille. Hirret, jotka on tuotu alas Haikolaan, kertovat, että metsä on saanut rauhassa varttua, ja sieltä on saatu runsaasti tarvepuuta askareisiin ja ko-

konaisiin taloihin. Torni ei ollut vielä valmistunut, joten ohitimme rauhassa vaaran korkeimman kohdan ja hiivimme paikalle.

Yllänä: Vaaraton ja ystävällinen ukkoetana. Alla: Anna ja hänen paras ystävänsä Lapin porokoira Taika Hepokönkään putouksella Puolangalla

Kielot nukkuivat vielä aamun varjoissa. Siinä se ukkoetana vieläkin kyyhötti. Ehkä odottaen sopivaa lämpötilaa, että voisi alkaa munimaan. Etanat ovat hyvin lyhytikäisiä, vain noin 2-3 vuotiaita, joten sillä ei ole montaa kesää aikaa odotella. Munittuaan etana painuu karikkeeseen ja jää ehkä odottamaan seuraavaa kesää, joskus ehkä sen viimeistä.

Ukkoetana on Euroopan suurin maaetana. Se voi kasvaa jopa 20 cm pituuteen. Ruumiin väri vaihtelee harmaan tai ruskean eri sävyissä, mutta myös täysin mustia tai hyvin vaaleita yksilöitä tunnetaan. Tavanomaisessa värityksessä selän keskellä on vaalea ja kyljillä mustat pitkittäisjuovat.

Ukkoetana elelee usein itseksensä, ja sitä on vaikea havaita! Siksi voi olla, että menee taas useampi vuosi, kun kohtaan seuraavan. Kohtavaaran laella niitä voi olla muutamia yksilöitä siellä täällä, joten olethan tarkkaavainen, kun kuljet taas kesällä!! Siellä se voi syödä rouskuttaa haavan lehtiä, toisinaan puiden juurella kasvavia leviä tai eläinten raatoja.

Etana on tosi veikeä otus ja hyödyllinen hajottaja. Ukkoetanasta voi tavata ruskeita ja mustia yksilöitä, eikä sitä voi sekoittaa juurikaan muihin etanoihin. Jättietanan jalka on harmaa, kun taas Espanjan siruetanalla ei ole mustareunaista, vaaleaa alaosaa jalassa. Ukkoetana on Kohtavaarassa kuin kotonaan, sillä se on sopeutunut varjoiseen metsään eikä kaipaa auringonpaistetta! Etana on silti hyvä säänennustaja, kuten vanha loru sanoo.

Kirjoittaja, fil. maist. Anna Miettinen oli Haikolassa kesän 2016 projektityöntekijänä. Hän oli luontopolun biologinen asiantuntija, hoiti Haikolan puutarhaa ja teki paljon muuta!

Joululaulujen ilta

3.12. klo 18.30 Haikolassa

Armas Palm ja Nando laulavat ja laulattavat. Kahvitarjoilu.

Joulurunoja ja -lauluja "Vedä jo jouluhenkeä"

11.12. klo 13 kevyt adventtilounas, klo 14 runo- ja laulutuokio, kahvitarjoilu. Ylä-Karjalan kansalaisopiston lausujat esiintyvät.

Lipinlahden kyläkirjan julkistamistilaisuus

16.12. klo 14 Tuohuspirtillä

Immanuel-jouludraama

23.12. klo 18 Nurmeksien kirkkopuistossa

Evangelisen lähetysyhdistyksen kirkkopyhä Nurmeksessa

15.1.2017

Virsi-ilta

9.3.2017 klo 19 Nurmeksien kirkossa. Lauletaan mm. Lutherin virsiä. Juontajana professori Jorma Hynninen.

Toveripäivien messu kirkossa

26.3.2017 klo 10

Saarnaa rovasti Heikki Jääskeläinen, messun jälkeen lounas ja päiväjuhla Haikolassa

Nurmeksien evangelisen opiston ystävät ry:n vuosikokous

26.3. klo n. 14.30 Haikolassa

Hiljaisen rukousmaalauksen retiriitti 6.-8.10.2017 klo 18

Ohjaajina Marja Leena Virolainen, Kaija Kokkonen ja taideterapeutti Heide Hillebrecht.

PIRTIN VIESTI

NURMEKSEN EVANGELISEN OPISTON YSTÄVÄT RY:N LEHTI 72. vsk

Tämän numeron toimittivat

Haikolan talkoolaiset

Tilausmaksu 10 eur

Ilmestyy kaksi kertaa vuodessa

Osoite: Opistontie 7, 75970 Kohtavaara
Puh: 013 430 120, 045 138 1648

S-posti: haikola@haikolantalo.fi
www.haikolantalo.fi
Facebook Haikolan talo

Ulkoasu: Pohjois-Karjalan
Ilmoitusvalmistus Oy

Paino: PunaMusta Oy, Nurmes

ISSN: 1797-741x

Pirtin Viesti kertoi vuosi sitten, että Lipinlahden kyläkirjan tekeminen oli loppusuoralla. Nyt kirja on valmistunut! Prosessi oli pitkä, mutta tulos vaikuttava: kirjassa on 640 sivua ja yli 400 kuvaa.

Tervetuloa kaikki Lipinlahden Kyläyhdistyksen järjestämään julkistamisjuhlaan

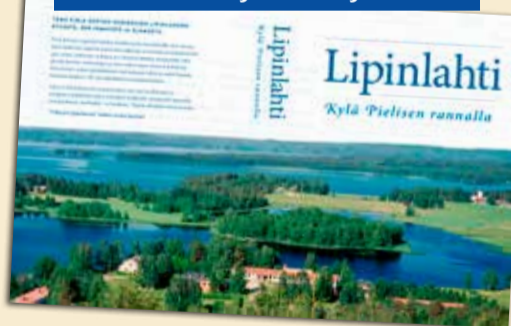
perjantaina 16.12.2016 klo 14

Tuohuspirtille, Kohtavaarantie 56

Ohjelmassa on kirjan esittely. Lisäksi Lipinlahden Pelimannit soittavat, Ylä-Karjalan kansalaisopiston lausujat esittävät lipinlahtelaisten kirjoittajien runoja ja katsotaan maisemakuvia Lipinlahdesta. Julkistamisjuhlassa kirjaa voi vielä hankkia edulliseen ennakkotilaushintaan 40 €!

Kirjaa voi tilata Lipinlahden Kyläyhdistyksen rahastonhoitajalta Raina Jaaraselta puh. 050 5748324 tai sähköpostitse raina.jaaranen@gmail.com. Hintaan lisätään postituskulut.

Erinomainen joululahjavinkki!

Tervetuloa ASUMAAN HAIKOLAAN

Haikolan asunto vapautuu 1.12.2016. Se annetaan vuokralle: kolme huonetta ja keittiö (70 m²) Pielisen rannalla.

Opistontie 7. Valokuitu.

Vuokra 530 €/kk + vesimaksu.

Tarvittaessa autotalli tai lämmityspaikka. Yhden kuukauden vuokravakuus.

Näyttö sopimuksen mukaan.

Tied. puh. 040 5630741.

UUSI RETKIKOHDE NURMEKSESSA!

Kohtavaaran luonto- ja historiapolku sekä näköalatorni

Lisätiedot, tarjoilut ja kaukoputken vuokraus:

Opistontie 7, Nurmes, Kohtavaara, puh. 013 430120

www.haikolantalo.fi

